

Szerkesztőség:

Templomudvar 2 sz.

Kiadó: Paul Szemere

Sándor király-terület 4. Wien

Sürgöny cím: Bábac

Telefonszám: 137

DÉLBÁCSKA

Előfizetési árak:

Egy óra - - 20 dinár

Negyedévre - 60 dinár

Félévre - - 120 dinár

Egyes szám ára:

1 DINAR

NOVISAD, 1922 december 16

POLITIKAI NAPILAP

III. évf. 280. szám

Szombat

Példátlan

az a közgazdasági és pénzügyi erőki-fejtés, amely kérélhetetlen következetességgel törekszik Angliában behajtani a pénzügyi válságot, amire semmi látható külső indok nem kényszeríti. Most, amidőn Európa többi államai még a leg-
gazdagabbak is, egymásután szédülnek a hanyatló valuta, a fedezetlen államjegyek és zilált államháztartás karjaiba amidőn a „szegény állam, gazdag vállalatok” elve hódító körútra indult Németországból nyugat felé, csak egyedül Anglia törtet előre, magányos nehéz pályáján, rejtélyes önmegtágadással cipelve a magas valuta súlyos terhét és fizetve vissza adósságokat, miket senki sem sürget. És amikor ezeknek az adósságoknak első részletét fizette (50 millió dollár volt), egy pillanatra mintha bepillantást engedett volna ebbe a rejtélyes folyamatba. A dollárokat jórészt idegen valrtáért vette, akár csak annak idején Németország a frankot. Németország akkor főleg magyar és osztrák koronát dobott piacra — tudjuk minő eredménnyel. Anglia ugyanezt tette a francia frankkal. Elvégre csak nem fog svájci vagy svéd valutáért dollárt venni. Csak hogy az eredmény is ugyanaz volt, mint Németország esetében, az is magától értetődik. A francia valuta meg-ingott. Nagyon nagy és különösen hangos volt a City sajnálkozása. A lapok résztvevően mutattak rá, hogy ez nem is lehet másként: szegény Franciaország költségvetése több mint 80 millió font fedezetlen deficitet tüntet fel, egyedül Angliának 584 millió fonttal tartozik és a német jóvátételi fizetések dolga olyan nagyon-nagyon reménytelenül áll. A részvét bizonyára igaz és őszinte volt. De hát üzleti dolgokban nincsenek érzelmek s elvégre a megindult folyamat megmásíthatatlan egyensúly-törvény következménye és ezt a folyamatot nem lehet megállítani, Anglia tartozást törlesztett, valutája ezzel is javult, piacra dobott francia frankjait most már exportkereskedelem után olcsóbban kapja vissza s a legközelebbi részletnél újból billenik egyet a hinta: egyik vége föl-, a másik természetesen lefelé. Vannak vérmesebb üzletemberek a Cityben, akik már arról álmodoznak, hogy a végeladási zóna lassan, de biztosan nyugat felé tolódik el. Anglia pedig igyekszik biztosítani magát minden olyan esetleges meglepetés elől, amely kellemetlen következményekkel járhatna a britt érdekekre. Anglia pénzügyi politikájához hasonlóan rejtélyes és átláthatatlan a külpolitikája is, amely ma veszedelmes bizonytalansággal imbolg a franciabarátság és a német szimpátia között. Vajon mit akarhat Anglia?

Pasics választási kormányt fog alakítani

Meghiusult eddig minden kísérlet — A demokraták biznak a koalícióban

Beograd. A válság ma még nem nyert megoldást, de mind inkább közeledik a teljes tisztázáshoz. Holnap valószínűleg már elintéződik a hosszantartó krízis, még pedig oly módon amint ezt a Délbácska már napokkal ezelőtt megírta: Pasics egy homogén radikális kormányt fog alakítani. A radikálisok azt tartják, hogy biztos esélyeik vannak a kormány megalakítására.

A radikálisok magatartása, melyet a válság egész ideje alatt tanúsítottak nagyon elkedvetlenítette a demokratákat, akik most már nagyon is tartanak attól, hogy hatalom nélkül maradnak. Pribicevics, Lukinics és Timotije-
vics ugyan mindent megtesznek annak érdekében, hogy a koalíció továbbra is fennmaradjon és ezáltal lehetővé tegyék a homogén radikális kormány megalakulását.

A királyi kihallgatások és a politikusokkal folytatott tárgyalásai alkalmával Pasics mindig azt hangoztatta, hogy nem tud kormányt alakítani a demokratákkal együtt ezeknek kétszínű magatartása miatt. Ezzel szemben Pribicevics és Lukinics azt igyekeznek bizonyítani, hogy a koalíciót igen is fenn lehet tartani, csak a radikálisok nem akarják ezt.

Ez a körülmény nagyon megnehezíti a válság megoldását és emiatt a közvélemény nagyon fel van háborodva úgy Pasics mint Pribicevics ellen, mert a kettőjük közötti harc, nemcsak idebenn van káros befolyással, hanem külföldön is árt az ország presztízének.

Mértékadó körökben a válság megoldására a legalkalmasabb személynek Protics Sztójánt tartják. Az ő erélye és tiszta keze közismert és erre van most elsősorban szükség. Pasics hívei ezzel szemben egyedül őt tartják alkalmasnak a kormány megalakítására. Szerintük Pasics olyan kormányt alakíthat majd, amilyent akar, sőt azt is tudni vélik, hogy Pasicsnak már zsebében van minisztereinek a névsora.

A demokraták ezzel szemben Nincsiest látják legmegfelelőbb jelöltnek, mert Davidovicsal és a demokraták nagy részével alakítaná meg kormányát. Ez azonban csak a párt egy csekély töredékének véleménye, mert a többség ellene van a radikálisokkal való koalíciónak.

Nagyon megnehezítette Davidovics helyzetét Rádics is, mert most már bizonyos, hogy nem jön Beogradba. A beogradi esti lapok emiatt erősen támadják Rádicsot, mert tárgyalt Davidovicsal és most amikor a helyzet megérett nem akar résztvenni a parlamenti életben.

A politikusok ma folytatták tárgyalásaikat. Dél előtt Pasics fogadta Lukinicsot, aki tudatta a miniszterelnökkel, hogy tegnapi kihallgatása alkalmával közölte a királlyal Pribicevics ama felfogását, hogy továbbra is fenn lehet tartani a koalíciót. Ezért arra kérte Lukinics Pasicsot kísérelje meg már egyszer a radikális pártot, rávenni a koalícióra, ha talán időközben megváltozott volna a párt hangulata. Együttal tudatta Pasicsal, hogy a királynak az óhaja a koalíciós-kormány megalakítása legalább arra az időre, amíg a parlament a leg-sürgősebb törvényjavaslatokat letárgyalja.

Pasics Lukinics távozása után a radikális párt helyiségébe ment, ahol

rövid ülést tartottak és elhatározták, hogy addig nem hajlandók a demokratákkal résztvenni a kormányalakításban, amíg a párt meg nem változtatja eddigi politikáját és ketté nem szakad.

A demokrata párt szintén tartott ülést, amelyről a következő kommünikét adták ki:

A radikális pártnak december hó 14-én hozott határozatával kapcsolatban a demokrata párt kijelenti, hogy teljesen szolidáris és hajlandó a szkupstinában megszavazni a tisztviselő — és földbirtok törvényt és ebben segíti a koalíciót.

Ez a kommüniké megcáfolja azokat a híreket is, amelyek a demokrata párt szakadásáról terjedtek el.

A radikális párt ülése után Pasics kihallgatásra ment az udvarba, amely alkalommal ismételtén kijelentette, hogy a radikálisok nem hajlandók együtt menni a demokratákkal mindaddig, amíg a demokraták nem követnek pozitív és egyenes politikát.

A demokraták délután két órakor a közoktatásügyi minisztériumban Pribicevics elnöklete alatt ülést tartottak, amelyről Lukinics 4 órakor elment és kihallgatásra jelentkezett a királynál. A parlament elnöke ez alkalommal kérte a királyt, hogy miután Pasics kormányalakítási kísérlete végleg meghiusult, adjon egy új személynek megbízatást a kormányalakításra Lukinics a kihallgatás után visszament a közoktatásügyi minisztériumba.

A pártok köreiben most azt várják, hogy a király holnap délelőtt meg fogja bizni Pasicsot a választási kormány megalakításával. A demokraták ezzel szemben abban reménykednek, hogy Davidovics vagy Protics kapnak megbízatást.

A válsággal kapcsolatban Korosec ma egy hírlapíró előtt a következőket mondta a válságról: Mi a kormányalakítással szemben még semilyen állást nem foglaltunk. Ha valaki kormányt alakít ismerni akarjuk a programját. Olyan kormányt nem támogathatunk, amely nem törekszik a horvát és szlovén igényeket kielégíteni és nem akarja ki-
írni az új választásokat.

Lorkovics Beogradban

Beograd. Lorkovics képviselő, a horvát blokk megbízottja ma Beogradba érkezett. Délután Davidovics barátával tárgyalt, holnap pedig valószínűleg Davidovicsal fog tárgyalni. Ugyátszik Lorkovics nem hozott végleges megbízatást Rádicstól, amiért nagy az elégedetlenség a beogradi revizionista körökben.

A jótékony egyesületek munkája Novisadon

Egy újabb gyarmatbarát egyesület 106 árva gyermeket ruházott fel Adományokat kér az egyesület

(Saját tudósítónktól) A nyomor enyhítése minden környező állam évtizedes példájára nálunk is az állami gondoskodás helyett a társadalmi jótékonykodás feladata. Novisad ezen a téren nem is panaszkodhatik. Két gyermek-jótékonykodási egyesülete, az időnkint sikerrel rendezett gyermeknapok, a jótékony nőegyletek nyomorenyhítő akcióinak tevékenykedése jelentős sikereket tudott ezen a téren elérni, de minden munkálkodás és minden önfeláldozó munka kevésnek bizonyul a nyomor eltüntetésére. Az állandóan fokozódó drágaság és a mind súlyosabbá váló megélhetési viszonyok közepette a nem vagyontalan társadalmi osztályok számára is lassankint problematikussá válik a gondtalan jómód biztosítása. Ilyen körülmények között, a különös nyomorral fenyegető tél közönségét fokozott figyelmet érdemelnek mindazon jótékony akciók, amelyek a társadalom elhagyottjainak szomorú helyzetén hivatják segíteni. Egy ilyen gyermekfelruházó akciót kezdeményezett most a „Novisadi Szegény Gyermekeket Felruházó Bizottsága”, amely kizárólag magánosokból áll, s minden hivatalos támogatás nélkül alakult önzetlen és áldozatkész polgárokból. Az egyesület tavaly Vrnčics Döme elnöke vezetése alatt egy akciót kezdeményezett, amely tizenkét árva gyermeket akart felruházni. Az akció már a kezdet kezdetén kinőtt tervezett szerény kereteiből, s százhat szegény árvagyermek felruházásával végződött. Az idén a legnemesebb szándéktól vezettetve az egyesület folytatni kívánja ember-

baráti munkáját, s e célból a következő felhívással fordul a nagyközönséghez:

„Az 1921-ik évben Vrnčics Döme ur elnöke alatt megalakult a „Novisadi Szegény Gyermekeket Felruházó Bizottság”, amely 1921-ben tagjai és a nagyközönség áldozatkészsége folytán százhat árva és szegény gyermeknek juttatott karácsonyi ajándékkul ruhát és cipőt, ezen munkálkodását az idén is folytatni kívánja. A tavalyi siker arra indította az egyesület választmányát, hogy ezen munkálkodását a legszélesebb keretekbe fejlesztve, az idén még több árva és szegény gyermeket ruházzon fel. Ezzel nemcsak a tél nyomorúságaitól kívánja megmenteni őket, de biztosítani kívánja számukra is iskolabajárás lehetőségét is. A bizottság arra kéri a közönséget, hogy ezen munkájában a lehetőség szerint támogassa. A gyűjtőívek már forgalomban vannak s a bizottság a Péter király kaszányával szemben levő Strangarov-féle vendéglőben permanenciában van. A vidéki közönséget arra kéri a bizottság, hogy adományait a Délbácska szerkesztőségén keresztül juttassa el. Minden adományért a nyomorgók nevében előre is hálás köszönetet mondunk és kérjük barátainkat hogy a gyámoltásra szoruló árvákról ne feledkezzenek meg az idén sem.

Novisad, 1922 dec. 15.

Az egyesület felhívását mindazoknak figyelmébe ajánljuk, akiknek anyagi helyzete lehetővé és kötelességévé teszi a jótékonyság gyakorlását.

Mi van az elmeorvógyintézzel

A kovini laktanyát illetőleg nem sikerült a megegyezés

(Saját tudósítónktól) A Vajdaság belügyi problémái között ma is az érdeklődés homlokterében áll hetek óta az elmeorvógyintézet kérdése, amely a költővel szólva, „nem lelő honját a hazában”. Minden tényező egybehangzó véleménye szerint az elmeorvógyintézetre mulhatatlanul szükség van, különösen azóta, amióta Plavsics valutajavító akciói a tervbevett irány ellenkezőjét veszik fel. A közegészségügyi minisztérium a helyzet magaslatára emelkedve már hetek óta keresi azt a helyet, ahol berendezkedhetne az elmeorvógyintézet. A kovini laktanya átadása körüli tárgyalások megfeneklettek, miután a szakértők egybehangzó véleménye szerint az érte fizetendő összeg nem érte volna meg azt a csekélységet, hogy a ma még zavartalanul szabadon járó elmebeteg személyes szabadsága a laktanya kökerítésével korlátozassék. Amikor a tárgyalások eképpen hinárba jutottak, a közegészségügyi reszort képviselőinek figyelme Módos község felé irányult, amely a modern technika különböző vívmányai mellett egy egészen újrendszerű elmeorvógyintézzel is fel van szerelve. A tárgyalások elé azonban újabb akadályok gördültek, amennyiben a jugoszláv-román határrendezés alatt nem sikerült olyan megegyezést kötni, hogy Módos község visszacsatoltassék Jugoszláviához. A tervek ilyenformán ismét módosításra szorultak, de ezek további kialakulásáról a közvéleménynek nincsen tudomása.

Ebben a percben tehát az a kétségbeejtő helyzet, hogy a Vajdaság nélkülözni kénytelen egy olyan közegészségügyi intézményt, amelynek szüksége napról-napra inkább fennforog. A megnyugtatót kívánó közönség ebben a percben éber figyelemmel kíséri a fejleményeket, s szorongó kíváncsisággal várja, hogy a közegészségügyi minisztérium hol fogja elhelyezni ezt a fontos szociális és népjóléti intézményt, amelynek hiányában önként merül fel a kérdés, vajjon most hol vannak azok a betegek, akik a valamikor felépülendő elmeorvógyintézetben kapnának egykoron elhelyezést? Mindezen aggályok eloszlása céljából ajánlatos volna, ha a leendő vajdasági elmeorvógyintézet terveit a legközelebbi jövőben a megvalósulás stádiumába juttatnák.

Vihar a hágai békekongresszuson

Hága. (Eredeti táv.) A szakszervezetek nemzetközi békekongresszusán Sedovszky és Radek szovjetdelegátusok becsmerlő kijelentéseket tettek a szakszervezetekről, amelyek pacifistákat tartanak, s elárulják a proletariátus ügyét. A felszólalásokat élénk felháborodás követte, majd az egész gyülekezet melegen tüntet Moulines és Wanderwalde mellett. Brixton angol kiküldött hangsúlyozta, hogy az értekezlet jelentéktelen dolgokon vitázik, amikor egy új háború veszedelme fenyeget a francia túlkövetelések miatt. Thomes angol munkás vezér kijelentette, az értekezlet csak úgy ér cél, ha minden nemzet összefog a tervezett Ruhr-megszállás ellen.

A jövő évi behívások

Beograd. A hadügyminisztériumban az ujoncok bevonulására vonatkozó előkészületek folynak. Az ujoncokat a jövő évben fogják behívni. A vajdasági születésű nem szláv ujoncok a Vajdasághoz közel fekvő városokban fognak szolgálni.

A magyar katonaszökevények

Beograd. A belügyminisztériumban ma értekezletet tartottak, amelyen foglalkoztak azon magyar katonaszökevények sorsával, akik mind tömegesebben lépik át a határt Horgosnál. Valószínűleg vissza fogják őket toloncolni Magyarországra.

Lemondott a magyar külügyminiszter

Budapest. (Eredeti táv.) Bánffy külügyminiszter ma beadta lemondását, amelyet Horty kormányzó elfogadott. A külügyek ideiglenes vezetésével Daruváry igazságügyminisztert bízták meg.

Kiutasítják a konstantinápolyi görög patriarchatust

Lausanne. (Eredeti távirat.) A konferencia mai tanácskozásán izgalmas vi-

tát provokált a konstantinápolyi görög patriarchatus eltávolításának kérdése. A török felfogás az volt, hogy a görög patriarchatus túl sokat politizált, s ezzel nagy része volt a legutóbbi események felidőzésében. A követeléshez való ragaszkodás az angol és amerikai delegátusok között élénk visszatetszést keltett. A görög delegátus után Izmed kijelentette, hogy a görög lakosság úgy is kivándorol, a patriarchatusra semmi szükség sincs.

VASÁRUK,

rudvasak, Winter-kocsitengelyek, méretlemezek, teő-zár-cső-horgany-horganyozott és fehér-bádog-lemezek, öntött tűzhelylapok, öntött lemez kész tűzhelyek, ekék, ekékének, szerszám-acélok, sodrony, sodronyszeggek, szerszámok, csavarárúk, hitelesített üzeli egyensúlymérlekek, épület és butorvasalások, kapitelek, asztal-lábak, dísz-fafaragványok, kovácszszen, kátrány, valamint egyéb vasárúk állandóan nagy választékban raktáron 2369

KUSZLI GYULA

vaskereskedésében Novisad (Újvidék) Temerfal utca 8. szám alatt.

RUDOLFI

citeraművész Novisadon. Jan. 1-ig értesítéseket elfogad a Grand Hotel portása ::

SLOBODA

Dec. 15

ATLAS.

Kalandordráma 2 részben.

I. RÉSZ.

Akác-Méz és Méh-Viasz

szavatolt tisztán, nagyban és kicsinyben állandóan kapható

Ritzmann Lajosnál

Novisad, Željeznička ul. 78.

Plávsics valutajavítása a kereskedőknek nagy veszteségeket okozott

A nagy koncepciójú valutajavítási akció kezdete, fénykora és bukása egy zagrebi kereskedő megvilágításában

A zagrebi „Jutarnji List”-ben E. Grünwald a horvátországi kereskedők szövetségének elnöke érdekes cikket közöl a Plávsics-féle valutajavítási akcióról. A cikket, mely néhány dologban eddig ismeretlen részleteket fed fel, számos érdekes megállapítása miatt, teljes terjedelmében közöljük.

— Országunk közgazdasági körei s különösen a kereskedelmi világ, mint a közgazdasági élet legelasztikusabb faktora, Jugoszlávia fiatal gazdasági történetének minden egyes mozzanatában, oly áldozatkészséget mutatott a gazdasági konszolidáció elérése céljából, hogy minden objektív szemlélő csak hálával kísérheti a kereskedő osztály korrekt magatartását.

Ha gazdasági életünk utolsó két-három évére visszatekintünk, megállapíthatjuk, hogy mindig a kereskedők voltak azok, akik a kormány konszolidációs törekvéseit a leghatásosabban támogatták. Itt beleegyeztek a kivétel részleges beszüntetésébe, ott a behozatal részleges korlátozásába, tegnap a teljes importtilalmat támogatták, hogy ma a teljes exporttilalmat helyeseljék. Tették ezt mindig azért, mert a hatóságok, a kormány azt magyarázta, hogy ezekre az intézkedésekre szükség van, hogy a valutát megjavítsák, hogy az árat lecsorítsák, hogy a forgalmat rendezzék. Mindig hangsúlyozták, hogy meghoznak minden áldozatot, hogy a kormányt, a hatóságokat a gazdasági konszolidáció művében támogassák.

Az alaposan, minden részletében megtervezett nagy valutajavító akció előtt, az amerikai kölcsön megkötése után, i. é. augusztus havában, a kereskedőket több ízben konferenciákra hívták egybe, amelyen Plávsics, a jelenlegi pénzügyminiszteri államtitkár programjának minden részletét ismertette, hogy a gazdasági tényezők, idejekorán beavatva a kormány szándékaiba, alkalmat nyerjenek működésüket a nagy állami akcióval összhangba hozni és hogy a valutajavítás és stabilizáció műveletében szintén résztvehessenek.

A pénzügyi államtitkár egy október havában Zagrebban tartott közgazdasági értekezleten, miután kifejtette programját, a következő kijelentést tette: „A mi valutánk Zürichben 8 centime-on fog stabilizálódni és ezen a magaslaton marad egy ideig, mert ezen idő alatt gazdasági tényezőinknek el kell követniük mindent, hogy megkíméljük magukat nagy veszteségektől, ha a dinár tovább emelkedik és eléri a cseh korona értékét.” Plávsics határozottan kijelentette, hogy elegendő eszközök állnak rendelkezésére és hogy megvannak az előfeltételei a dinár értékének magtartására.

Ez alkalommal a pénzügyminiszteri államtitkár azt a tanácsot adta a kereskedőknek, igyekezzenek összes árukészleteiken minél gyorsabban tullan, hogy a bekövetkező árzuhanás idején árukészletükön ne veszítsenek túl sokat. Azt a tanácsot adta nekik továbbá, várjanak külföldi adósságaik rendezésével, hogy a devizázletek lebonyolításánál ne legyenek torlódások s különben is, ha a valuta tovább emelkedik, külföldi adósságaikat még könnyebben fogják törleszthetni. Ha a gazdasági köröknek ily legmértékűbb helyről, a leghatározottabban kijelentik ezeket és beigérik a jövőbeni eseményeket, ha utasításokat adnak nekik, mit tegyenek, ha államérdekek szem előtt tartásával kötelességüknek mondják, ezen utasítások megtartását — mi sem természetesebb, minthogy minden kereskedő, iparos, ezen értekezletről megelégedve távozzon! Hogy mennyire hatott Plávsics a beszédével, azt a legjobban jellemzi egy konferencia-résztevő felkeltése: „Ha más miniszteriumokban is ilyen kaliberű államtitkáraink volnának, akkor nyugodtan nézhetnénk jövőnk elé.” És megkezdődött a kereskedők akciója! Mindenfelé árut kínálnak, vevőt keresnek, süllyednek az árak, a kereskedők 10 százalékot engednek; az áru még sem kel el: az engedmény 20, majd 30 százalék; mindenki ki akarja üríteni raktárát, hogy beszerezhesse az új, olcsó árut.

Árat már nem kérdez senki, veszíteni kell, mindenki azonban örül annak, hogy hála

a pénzügyminiszter derék akciójának, a veszteségeket sikerül majd behozni. Így gondolkodott mindenki.

És tényleg... Valutánk Zürichben emelkedni kezdett: 2, 2'10, 2'30, 2'50, 2'65. Jön a 3'10 es távirat, melyről azonban kitérünk, hogy téves, mert ez azt jelentette volna, hogy a valutajavítás túlnőtt a pénzügyminiszter fején és hogy a spekulációval már nem tud megütközni.

Plávsics Prágába és Zürichbe utazik, nagy cseh kölcsönt jelentenek, várják a dinár egalizálását a cseh koronával: a kereskedők folyton lejjebb szállítják az árat, de azt hiszik, hogy jól cselekszenek, mert még nagyobb veszteségekre van kilátás!

És jött a külföldi adósságok fizetésének ideje! A kereskedők benyújták bankjaiknak kérelmüket a devizavásárlási engedélyekért és azt a feleletet kapják, hogy a kért összegekből csak 10, 5 vagy csak egy százalékot utaltak ki. Mit jelentsen ez? Nem kapni devizákat

különféle kőszá hírek támadnak, a Narodna Banka nem akar vagy nem tud fizetni, az értéktőzsdén meglazulnak az árfolyamok, dollárt már nem lehet kapni! Hivatalos nyilatkozatokat tesznek, új devizarendeletet ígérnek, de minden csak lassan jön. Zürich leszállítja a jugokorona árfolyamát, mert Prágában a protektoroknál szintén esik. Triestben, Bécsben is esik a dinár; a lemorzsolódás folytatódik, hírek kelnek számyra, melyeket másnap cáfolnak, várják Plávsics hazatérését, aki meg fog menteni mindent.

Plávsics visszaérkezett a külföldről. Arról beszélnek, hogy távolléte alatt számos kellemtelen dolog történt, hogy azok a faktorok akikre az ügyeket bízta, távolléte alatt nagy hibákat követtek el, hogy súlyos baj van. Így vége lett a nagy akciónak, mialatt annak spiritus rectora két hélig külföldön volt. Megint a kereskedők voltak azok akik megfizették az akció „cseh”-jét, a kereskedők megint veszítettek, mert az árut önköltségi áron alul adták el s hogy mennyit veszítenek még ezentúl, ez a külföldi adósságok törlesztésekor fog kiderülni.

Ráfizettünk, de egy tapasztalatunk van: megtanultuk, hogyan nem szabad a valutát javítani.

Törökország engedett a kisebbségek ügyében

Elhárult a veszély a konferencia felől — A szövetségesek kéri a törökök felvételét a Népszövetségtől — Békülékeny hangulat

Lausanne. (A svájci távirati iroda jelenti) Izmed pasa tegnap Child amerikai delegátussal tárgyalt, amely alkalommal a kisebbségek kérdése is szóba került. Child kijelentette, hogy Amerika a lakosság kicserélése ellen foglalt állást és arra igyekezett rábírni Izmed pasát, hogy ebben a kérdésben igyekezzék a szövetségesekkel megegyezni.

A kisebbségek ügyét tárgyaló első bizottság tegnap délelőtt tartott ülésén Izmed pasa válaszolt Curson tegnapi nyilatkozatára és kijelentette, hogy Törökország álláspontját ebben a kérdésben a nemzeti paktum szabja meg.

Curson azonnal válaszolt Izmednek és válaszában kiemelte azt a békülékeny szellemet, amely Izmed szavait áthatja. Különösen rámutatott beszédének azon részére, amelyben Izmed kifejezésre juttatja a török kormány ama szándékát, hogy a béke megkötése után azonnal kérelmezni fogja Törökország felvételét a népszövetségbe.

Barré (francia) és Garonni (olasz) csatlakoztak Curson fejtegetéséhez és ama reményüknek adtak kifejezést, hogy az albizottság működését siker fogja kísérni.

Venizelosz ismertette a görög kormány álláspontját a kisebbségek kérdésében. Izmed válasza és Spalajkovic rövid nyilatkozata után az ülést félbeszakították.

Curson és Izmed békülékeny felszólalása után szinte bizonyosra vehető, hogy a kisebbségek kérdésének megoldása előtt nincsenek már nagy akadályok és nemsokára létrejön a megegyezés.

Az értekezleten tegnap beállott fordulat nagy jelentőséggel bír. A törökök álláspontjának megváltoztatása Curson nyílt, szókimondó beszédének hatása alatt történt. Curson azon fenyegetése, hogy félbeszakítja a konferenciát, ha a törökök nem engednek a kisebbségi kérdésben, bírta arra a törököket, hogy véglegesen hozzájárultak a Népszövetségbe való belépéshez. Így a kisebbségek ügye

a lausannei értekezletről átkerült a Népszövetség hatáskörébe. A törökök abba is belementek, hogy a politikai bűnösöknek kilenc évre visszamenően amnesztiát adnak.

Curson szerdai beszéde után különösen az amerikaiak beszéltek rá a törököket, hogy engedjenek álláspontjukból, mire a törökök kijelentették, hogy jeladják azt a magatartást, amely őket minden rokonszenviől megfosztja. Így a konferencia menetét fenyegető veszély elhárult.

A törökök belátták, hogy elszigetelten maradnának s ezért adtak kielégítő választ Cursonnak.

A Népszövetség állandó kisebbségi bizottsága be sem várva a törökök belépését, hozzákezd az anyag feldolgozásához. Hogy az antanthatalmak milyen fontosnak tartják Törökország belépését a Népszövetségbe, igazolja az a körülmény, hogy a szövetségeseknek egy küldöttsége kérni fogja a Népszövetség tanácsát, hívjon össze rendkívüli közgyűlést és azon soron kívül határozzon Törökország felvételéről. A Népszövetség ugyanis csak szeptemberben ülésezne és csak akkor kerülhetne napirendre a törökök felvétele.

Ipar- és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság Novisad — Ujvidék

Felmondás nélkül fizet vissza minden betétösszeget.

Kamatláb 6% netto. Ha a betevő tőkéjét 3 vagy 6 hóra leköti elhajtja, úgy ma gazdaságban részesei. 393

Teababák

olcsón kaphatók a „SOK”-ban.

A francia parlament többsége ellenzi

az újabb megszállást

Páris. (Eredeti távirat) Poincaré holnap a kamarában nagy beszédet mond, melyet politikai körökben érthető izgalommal várnak. Általános az a nézet, hogy a francia külpolitika fordulat előtt áll.

A kamara külügyi bizottsága ragaszkodik ahhoz, hogyha a jóvátételi tárgyalások megkötésnek, előzetes beszámolót kapjon az újonnan tervezett megszállási programról. Általában nem nagy meglepéssel kísérik a megszállást kiterjesztő akció mozgalmát. A szenátus többsége határozottan állást foglal a Ruhr-megszállás ellen. A kamarában viszont több csoport aggodalommal nézi Franciaország lemondását a további megszállásról. A többség ezzel szemben a szövetségesekkel való együttműködést óhajtja, ami megkivánja a megszállásról való lemondást.

A kormány holnap bizalmi szavazatot kér a kamarától, amit valószínűleg meg is fog kapni. Más értesülések szerint parlamenti körökben Poincaré lemondását emlegetik. Egy szocialista lap már utódjáról is ír s ezt Tardieuban véli látni, aki jobboldali kormányt alakítana Clemenceau elnöklésével. Clemenceau azonban valószínűleg nem vállalja a tiszta jobboldali kormány alakítását.

A Daily Mail jelentése szerint a francia

kormány a Ruhr megszállása helyett a Ruhr és Rajna közötti vámvonal felállításával akarja a német termelést ellenőrizni és a német iparra ily módon nyomást gyakorolni.

Milano. A Secolo értesülése szerint a januári párisi konferenciára az olasz szakértők külön tervezetet készítenek el, melynek fő gondolata Németország adósságainak aránylagos leszállítása.

Nacionalista körökben azt hiszik, hogy a párisi tárgyalásokon csak Mussolini tervezetét fogadhatják el. Olaszország nem ragaszkodik ahhoz, hogy a megegyezés az ő tervezete alapján jöjjön létre, hanem elfogad más európai talpraállító javaslatot is, amely az olasz érdekeket szem előtt tartja. Ha azonban a párisi konferencia eredménytelenül végződik, Olaszország tekintet nélkül mások érdekeire, önállóan megvalósítja saját politikáját.

London. Lloyd George az angol alsóházban nagy beszédre készül, amelyben támadni fogja Poincarét és helyesli Bonar Law álláspontját a jóvátétel kérdésében.

Lord Grey a felsőházban kijelentette hogy a párisi konferencia sikertelensége esetén Európa újabb lépést tesz az örvény felé. A világhekét csak a Népszövetség szolgálhatja, ez azonban Németország nélkül csönka.

Az új lakásrendelet

(Folytatás)

IV.

A felmondásra illetékes hatóságok.

52. §. A volt szerb és montenegrói királyságok területén a felmondás az illetékes rendőri hatóságoknál történik, az ország egyéb területén pedig az illetékes rendes bíróságoknál, amelyek határozataikról a lakáshatóságokat is értesíteni tartoznak.

Az eljárás és a panaszjog tekintetében továbbra is érvényben maradnak az egyes tartományokban érvényes jogszabályok. A jelen utasítás 9. §-a alapján történő felmondások elintézésére a lakáshatóságok illetékesek. (30. §. harmadik bekezdés.)

V.

A büntetés alkalmazására illetékes hatóságok.

53. §. A lakástörvény és a jelen utasításban megállapított vétségeket a lakáshatóságok hivatalból nyomozzák ki, a büntetéseket pedig az elnök ítélettel mondja ki. A panasz annál a hatóságoknál adandó be, mely az ítéletet hozta. A póstán téríti vévény ellenében az illetékes lakáshatóság címére feladott panaszokat közvetlenül betérjesztetteknek kell tekinteni. Ez a hatóság nyolc nap alatt az összes iratokat a lakásbíróságnak beküldeni tartozik. A lakásbíróság a panasz felett 15 nap alatt tartozik dönteni. A lakásbíróság határozata jogerős.

A jogerős határozatot az illetékes hatóságok hajtják végre.

54. §. A büntetéseket a „kis lakások építése alapja” javára mondják ki, mely Beogradban az Állami Jelzálogbanknál működik. A büntetésekből a fenti célokra befolyt összegeket a végrehajtó hatóságok minden hónap végén, vagy legkésőbb a következő hónap 5-ig az Állami Jelzálogbankhoz tartoznak beküldeni.

A pénzküldeményhez egy jegyzék csatolandó, melyben meg kell jelölni a megbüntetett személy nevét és foglalkozását, lakhelyét, a büntetést kimondó hatóságot, a büntetés indoklását, a jogerős határozat számát és kelteit és a büntetés összegét. Hasonló jegyzéket a szociálpolitikai minisztérium közsegély osztályába is kell küldeni.

VI.

A szociálpolitikai minisztérium

55. §. Minden lakáskérdésben a felügyelet és ellenőrzést a szociálpolitikai minisztérium végzi.

A szociálpolitikai miniszter az arra felhatalmazott közegei által végzi az egyes lakáshatóságok felügyelutét. Ezen felhatalmazások általánosak és különösek.

A szociálpolitikai miniszter bérvitákban

sohasem hoz döntéseket és e tekintetben panaszokat sem fogad el, kivéve a jelen utasítás 47. § második bekezdésében említett eseteket.

Zárórendeletek

56. §. A jelen utasítás intézkedései nem szolgálnak azon háztulajdonosoknak és bérlőknek javára, akik az utolsó előtti évnegyed állami adóját nem fizették meg.

57. §. 1923 január 1-én érvényüket veszítik a tartományi főhatóságok szabályrendeletei.

A szociálpolitikai miniszter engedélye nélkül lakásügyekben a hatóságok semmiféle rendeletet vagy utasítást nem bocsáthatnak ki, mert különben azok érvénytelenek.

58. §. A közigazgatási hatóságok (végr. ut. 25 és 45 §) a jelen utasításokban megjelölt lakáshatóságokat 1923 évi január hó 1-ig kötelesek megszervezni és ezek működését a jelzett időpontig eheővé tenni.

Az eddigi lakáshatóságok a befejezetlen ügyeket, valamint az egyéb iratokat, könyveket és az irattárt 1923 évi január 1-e után az új lakáshatóságnak azonnal átadni tartoznak.

A befejezetlen ügyeket az illetékes hatóságok az új szabályok szerint tárgyalják és csak ha az 1923 évi január hó 1-ig érvényes bérszösszeg megállapításáról van szó, tárgyalhat a lakáshatóság a régebbi szabályok szerint.

59. §. A jelen végrehajtási utasítás a Szerbek, Horvátok és Szlovének királyságának területén minden hatóságra és polgárra kötelező erővel 1923 évi január hó 1-én lép hatályba; rendelkezései ugyanazon időre hatályosak, mint a lakástörvény vonatkozó intézkedés is a jelen utasítás 58. §. első bekezdésének rendelkezései a hivatalos lapban történt megjelenés napján lépnek életbe.

Vége.

Legolcsóbb karácsonyi ajándék

Wiederkomm János

mézeskalácsos és gyertyaöntő (Futaki ut 88) mézeskalács különlegességei.
10 Dinár egy doboz (50 drb) karácsonyfadísz mézeskalácsból. Nagy választék karácsonyfa-gyertyákból.

Sépelmen fegyelmunkálást

asztalosoktól elvállalok, használt rőfös stélászi és baromfi ketrec eladó. Ugyaníjt mindentéle kész bator kapható — Novisad, Uspenska u 12.

LENKEY IMRE, asztalos.

HIREK

HÁBORU UTÁN...

A párisi „Exelsior” Európa és Amerika egy érdekes térképét közli, melyben az egyes országok háboru utáni állapota van képen kifejezve. Az érdekes politikai mértegből itt hozunk egynehány részletet:

ANGLIA: Másfélmillió munkanélküli, elégtelen nyersanyag termelés, nemzetiségi krízisek. (Egyiptom, Írország, India).

FRANCIAORSZÁG: Reparációs kérdések, a frank esése, a szülétekek apadása.

NÉMETORSZÁG: Politikai krízis, 600 milliárdos deficit.

OLASZORSZÁG: Fascista mozgalom, viszálykodás Jugoszláviával.

SVÁJC: Kereskedelmi krízis a túlmagas valuta miatt, pénzügyi nehézségek.

CSEH-SZLOVAKIA: Nemzetiségi kérdés, ipari krízis.

LENGYELORSZÁG: Belső harcok, nemzeti kisebbségek, pénzügyi bukás.

JUGOSZLÁVIA: Adria kérdés.

ROMÁNIA: Pénzügyi krízis, Besszarabia.

SKANDINÁVIA: Magas valuta, de kedvező viszonyok.

SPANYOLORSZÁG: Milliárdos deficit, a katalonok szeparatistikus törekvései, katonai lázadások.

GÖRÖGORSZÁG: Forradalom, a drachma zuhanása.

BELGIUM: Gazdasági és pénzügyi krízis, a flamm mozgalom.

HOLLANDIA: Nagy adók, sikertelen spekulációk.

AUSZTRIA: A Népszövetség gyámoltja, egyesülés Németországgal.

MAGYARORSZÁG: Belső nehézségek.

BALTI-ÁLLAMOK: Nagy nehézségek, Oroszország fenyeget.

OROSZORSZÁG: Pénzügyi csőd, járványok, éhség.

AMERIKA: Gazdasági bajok az arany felhalmozása miatt, vámháboru, néger kérdés.

TÖRÖKOKORSZÁG: Görög háboru. És most mondja valaki, hogy nem élünk boldog időköt!...

Kftüntetések a pénzügyigazgatóságánál. Öfelsége a Fehér sas rend ötödik osztályával tüntette ki Matics Vaszilje novisadi tartományi pénzügyigazgatót, Krlezsa Milan, Mrkalj Jakab és Otasevics Koszta pénzügyi felügyelőket pedig a Szent Száva rend V. osztályával.

A Délbácska karácsonyi száma szenzációja lesz a vajdasági magyar hírlapírásnak. Irodalmi mellékletben az újabb magyar irodalom kitünőségeinek reprezentatív írásait közöljük; négy, a rendelkezésre álló térhez képest esetleg nyolc oldalon a legutóbbi idők világeseményeit illusztráljuk. Közgazdasági mellékletünk összefoglaló képét, egyben részletes ismertetését fogja adni Novisad gyáriparának. Illusztrált, satirikus riportban Novisad társadalmi és politikai egyéniségeinek adandó karácsonyi ajándékokról közlünk kacagató írást, míg illusztrált mesemellékletünk a gyermekszobába visz örömet. A karácsonyi szám körinterjút közöl szereplő politikusoktól a magyarságot közvetlenül érintő kérdéseket illetően. Mindezeket kívül bő és színes riportanyag fogja tárgyalni mindazon kérdéseket és eseményeket, amelyek Novisad legutóbbi napjaival összefüggnek. A számot a vajdasági keresztény társadalom kitünőségeinek írásai és gazdag hiranyag jogjók tejjessé tenni. Karácsonyi számunk mellékletként egy falinaptárt is ad. Hirdetéseket ezen számba bezárólag december hó 22-ig vesz fel a kiadóhivatal.

— Uj szláv lap Szuboticán. Ma jelent meg Szuboticán Stipics Lázár, a bunyevác „Neven” volt szerkesztőjének szerkesztésében az „Istina” című politikai lap első száma. A lap cikkeinek nagy részét magyar nyelvre fordítva hozza.

AZ UDVARLÁS MŰVÉSZETE

Barbara Dane, a híres angol írónő, mint nekünk Londonból írják, felolvasást tartott arról, miképpen udvarolnak a férfiak. Erről az udvarlásról nincs jó véleménye.

A férfiak azt hiszik, — mondotta többek között — hogy az udvarlás minden követelményének eleget tesznek, ha a nő külsejét, szépségét dicsérik. Elfelejtik ezek a jó emberek, hogy az, ami hízelgett ösanyánknak, az nem hízelgett nekünk. Modern asszony nem a hű papagály többé, akinek mindenféle ostobaságot a fejébe lehet beszélni. Hiszen mindennap megnézi magát a tükörben és ha van csöpp józan esze, — és jobbra van is — akkor körülbelül pontosan tudja, milyen a külseje. Ha — mondjuk — egy asszonynak nincsenek villogó szemei és a férfi bókolni akarván, éppen erre a bókra üt rá, az asszony nyomban azt gondolja magában: hazudsz kedves barátom. Hazug embert pedig becsülni nem lehet. Az ilyen udvarlás még veszedelmesebb a házasságban. A feleség ugyanis hajlandó feltételezni a férjéről, hogy amint valótlanúságot mond ebben az esetben, úgy más esetben sem veszi komolyan az igazságot. Legokosabban csak a férfiak akkor, ha először alaposan tanulmányozzák a nőt s ha valamilyen jó lelki tulajdonságot fedeznek föl benne, ezt emeljék ki, ezt dicsérik meg. Az udvarlás tehát nem olyan könnyű dolog. Izlés, műveltség és alapos lélekanalízis kell hozzá.

Barbara Dane e felolvasása nyomán többen nyilatkoztak. A nyilatkozók nők jórésze nem fogadta el az udvarlásról való véleményét. Ezek majdnem valamennyien azon a nézeten vannak, hogy a férfiak ma egyáltalán nem udvarolnak.

Nincs szükségük rá, — mondták — nekünk erőltessék meg fejcséjküket. Elég, ha kinyújtják a kezüket, a szép és kevésbé szép madárkak minden további nélkül odarepülnek.

Kitüntetések. A király a Szent Száva rend III. osztályával tüntette ki *Tođorovics Milant* a novisadi szokolegyesület vezetőjét, a Szent Száva rend IV. osztályával *Danilovics Vász* a novisadi gimnáziumi igazgatót és *Jovanovics Milan* novisadi középiskolai tanárt, a Szent Száva rend V. osztályával pedig *Zamurovics Sándor* novisadi középiskolai tanárt.

Ausztriában esnek az árak. Bécsből jelentik: A drágasági indexszám három hónap óta csökkenő irányzatot mutat, ami a költségvetésben sok milliárd megtakarítást jelent.

Petőfi-ünnep Finnországban. Helsinki városból jelentik: Turkuban, Finnország volt régi fővárosában nagy ünnepség keretében ülték meg Finnország függetlenségének ötödik évfordulóját. Ezzel kapcsolatban Petőfi-ünnepségeket is tartottak, amelyeken Petőfi versek és méltatások hangzottak el, a katonazene pedig magyar dalokat játszott.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék a „Jugoszláv“ élet- (gyermek) biztosítási kötvénye. Felvilágosítással szolgál a **Fiókgazgatóság Novisád, Petra Zrinjskog-utca 36. Telefon 55.**

Ítélet Harden merénylői ügyében. Berlinből jelentik: A Harden merénylői elleni pörben az esküdtszék négy órai tanácskozás után mindkét vádlottat bűnösnek találta, testi sértésben való bűnrészesség miatt. Az ítéletet éjjel egy órakor hirdették ki és Grenzet négy évi és kilenc havi börtönre, Weichert pedig két évi és kilenc havi börtönre ítélték. A vádlottak megnyugodtak az ítéletben.

Elsőrangú saját termésű ujbór (rampás) literje 6 és fél dinár a Wagner Testvéreknél.

Valódi „ERÉNYI“
DIANA
SŐSBORSZESZ

Kis üveg ára — Dinár 6.—
Közép üveg ára — Dinár 16.—
Nagy üveg ára — Dinár 32.—

MINDENÜTT KAPHATÓ

Rendkívüli bíróság Konstantinápolyban. Az angorai kormány Konstantinápolyban a hazaárulási ügyekben az orosz cseka mintájára rendkívüli bíróságot állított fel.

Ki lesz Novisád sakk-bajnoka? A sakkverseny állása a tegnap elintézett játszmák után a következő: Ognjanovics és Niciphor 9½ (1), Kulzsinszki 8½ (0), Kramer 8 (0), Bizám 7 (2), Rosenberg 7 (0) Gribusin 7½ (2), Jocić 6 (1), Lipkovic 5½ (3). Fauszt és Tranconi 3 (2), Györki és Györe 2 (2). Szombaton este a döntő játszma Niciphor—Ognjanovics kerül sorra, melyen a novisadi sakk-bajnokság fog eldőlni.

Dombornyomású névjegy, monogramos levélpapír öleletes ajándék. Készíti: „Papiplastika“ Kr. Aleksandra 1. (Orfeum udvar.)

Pompás király-sirokat fedeztek fel Théba mellett. Londonból táviratozzák: Howard Carter régiség buvár felfedezte a század legszenzációsabb egyiptomi leletét. Az ókori Théba közelében, ahol már 16 év óta rendszeresen folynak az ásások. Carter VI. Ramses sírja alatt 3000 esztendőnél régebbi királysírt fedezett fel. A Times kairói tudósítója szerint a sír megnyitásánál pompás látvány tárult a nézők szeme elé. Elefántcsonttal és drágakövekkel kirakott koporsókat, igen sok kirakott ládát, amelyekre vadászjelenetek voltak festve és egy csodás művi trónust találtak, amelyet drágakövek, képek és királysobrok díszítettek. Továbbá több zsámolyt, alabástrom vázát, nagy mennyiségű összekötözött kacsát és szarvascomb, amelyeket az egyiptomiak szokása szerint a nagy halottak utraválójául koporsójukba raktak. Az első sír mögött második sírt fedeztek fel, amelyben szintén arany koporsó, ládákat és alabástrom vázákat találtak. Az első üreg mögött még egy üreg volt. A lelet teljes jelentőségét csak ezután fogják megállapítani. Az egyik ládában papyrus-tekercset találtak, amelyből talán bővebb részleteket tudnak kiolvasni. Ugyálszik, hogy Titantharom XVIII. dinasztiaibeli király sírjáról van szó, aki Thébában Krisztus előtt 1358—1380-ig uralkodott.

A rongy mint csempész áru. A drágaság terén most a rongy tartja a rekordot, amely a legutóbbi rongypiacon békeárának négyezeröttszázszorosára szokott fel. A fehér kartonrongy kilógrammjáért, amely békében 20 pfenigbe került, ma elkérnek és megadnak 900 márkát is. Ezt a horribilis árat egyáltalában nem teszi indokoltá a gyűjtéssel és a szortírozással járó munka, valamint a rezsiköltség sem, amely ebben a szakmában majdnem nullával egyenlő. Szakkörökben, főként az erősen érdekelt papiripar körében azt mondják, hogy a német rongyot külföldön értékesítik s mivel ez a legitim kivitel útján nem lehetséges, vagontételekben csempézik ki az árut a jobb valutájú országokba.

SPORT

* A NAK ma este rendezi szezonzáró és serleg avató bankettjét a Maros vendéglőben. A vendégek és az első csapat játékosai kéretnek legkésőbb 8 órára megjelenni.

Az idei karácsony estjét, csütörtökön 21-én rendezi a NAK, melyre ez uton is meghívja az egyesület összes tagjait senior és ifjúsági játékosait és azoknak szüleit. A karácsonyest ünneplése 8 órakor kezdődik. Az est családi jellegű lesz és belépő díjat nem szednek.

* Két év előtt a „szezón“ legszebb mérkőzéseit játszották egyesületeink karácsonykor. Nincs kizárva, hogy ha az időjárás továbbra is ilyen kedvező marad, hogy az idei karácsonyi mérkőzések sem fognak azok mögött maradni.

* Már az olasz sportlapok is fasiszták. Az olasz sportlapok eddig csak a sportpolitikával törődtek. Mődjük és idejük is volt hozzá bőven, mert az olasz futball sokáig két táborra szakadva küzdött egymással és csak a múlt hónapban egyesült újra. Rövid szünet után megint a politikának hódolnak az olasz sportlapok, most azonban a fasiszmus a jelszó. A legutóbbi olasz sportlapok például jóformán másról sem írnak, csak arról, milyen új és nagy feladatokat állít a sportoló ifjuság elé a

fasiszmus győzelme? Még a sportképek is a politikának bókolnak. Az egyik sportlap például hat képen mutatja, magyarázza és dicséri, miként tanul vinni Mussolini, a fasiszta kormányelnök. Mussolini, amint a sportlapból megtudtuk, nyolc hónappal ezelőtt tanult meg vinni és természetesen mindenkit bámulatbaejtő tehetséget árukt el. Máris nagyszerűen forgatja a kardot. Az első képen en garde-ban áll és villámzó tekintettel néz ellenfele szemébe. A második képen primvágással fejenüti trénerét, aki bizonyára boldogan mosolyog a sisakrostély alatt. Mussolini sisak nélkül viv. A harmadik kép roham közben ábrázolja a fasiszta miniszterelnököt. Egész alakja előrenyulik a temperamentumos olasz államférfinak. Éppen szur a kardjával. Szép a hatodik kép is. Mussolini lábhoz eresztett karddal, nyugodtan, egyenesen, mint a tölgy ál és mereng maga elé.

Színház—Mozi

Kreutzer szonáta. Tolsztojnak, a halhatatlan emlékü orosz filozófus regényírónak egyik igen értékes alkotásának a Kreutzer szonáta köré fonódó misztikus regénynek filmrevitellével a fejlett filmtéchnika eddig legyőzhetetlennek hitt akadályokkal birkózott meg. A filmrevitel ilyen törekvései kulturmissziót teljesítenek, ahogyan minden esetben örömmel kell üdvözölnünk minden olyan alkotást, amely a klasszikus regényirodalom örök értékeit a ma mindennél népszerűbb filmen keresztül teszi könnyen hozzáférhetővé. A főszerepekben a csodaszép Erika Glässner, Erich Kaiser Fitz, Friedrich Zellnik és Alfonz Frieland elevenítik fel Tolsztoj regényének felejthetetlen alakjait. A kiváló film még ma és holnap marad az Apolló műsorán.

Atlasz. A Szloboda mozgóban egy verbeli kalandor drámát mutatnak be, amely minden jelenetében, minden képében izgalmas mesének lebilincselő erejével hat a közönségre. Csupa élet, csupa szenzáció az egész film, amely mindig újabb és újabb meglepetésekkel szolgál. A két részes filmnek első része megy most a Szlobodában.

Tőzsdei árfolyamok:

A jugoszláv korona Zürichben 1:50

Zürich, dec. 15. Zárlat Berlin 0'071250 (0'0675), Hollandia 211 (211), Newyork 526'8750 (527'25), London 24'49 (24'49), Páris 38'30 (37'55), Milánó 26'60 (26'25), Prága 16'15 (16'20), Budapest 0'2275 (0'2275), Zagreb 150 (1'55), Bukarest 3'10 (3'20), Varsó 0'0325 (0'0325) Bécs 0'0075 (0'0075), bélyegezett osztrák korona 0'0076 (0'0076).

A novisadi terménytőzsde hivatalos jegyzései 1922. dec. hó 15-én Bácskai buza 77—78 kg-os 1—3¼ kínálat 41250, kereslet 40750, kötés 405—41250 (700 mm), 75 kg-os bácskai buza 2% kötés 405—40625 (500 mm), 74 kg-os bácskai rozs kínálat 350, 64—67 kg-os bácskai árpa kereslet 300, kötés 300 (700 mm), 65 kg-os bánati árpa kötés 29750 (200 mm), 66 kg-os szerémi árpa kötés 300 (100 mm), bácskai zab kínálat 28750, kereslet 280, kötés 28250 (300 mm), bácskai tengeri kínálat 325, szárított tengeri kereslet 275, kötés 275 (500 mm), tengeri januárra kereslet 20625, kötés 20625 (500 mm), tengeri áprilusra kereslet 220, kötés 220—225 (700 mm), csöves tengeri kínálat 15250, kötés 15250—155 (600 g), fehér csöves tengeri kötés 15250 (100 mm), tengeri márciusra kereslet 220, kötés 225 (500 mm), tengeri prompt kínálat 200, kötés 19750 bánati szárított tengeri Zenta paritás kötés 275 (300 mm), szerémi tengeri kötés 200—20750 (700 mm), bácskai fehérbab kötés 355 (100 mm), bácskai nullásliszt kereslet 555, kötés 575 (200 mm), főzőliszt kínálat 555, kenyérliszt (6½), kötés 425 (100 mm), kenyérliszt (7) kínálat 425, kötés 420 (200 mm), nullásliszt g kötés 580 (100 mm), bácskai buzakorpa kínálat 16250, kötés 16250 (300 mm), buzakorpa januárra kötés 16250 (300 mm). Irányzat: szilárd.

Felelős szerkesztő: Dr. Szlezák Rezső
Kiadótulajdonos: Fátih Ferenc és társai

